

METODY DYSKUSYJNE.

- 1. Kula śniegowa**
- 2. Kolorowe kapelusze**
- 3. Pasjans hierarchiczny**
- 4. Słoneczko**
- 5. Wędrujące kartki**
- 6. Pogadanka**

KULA ŚNIEGOWA

Istotą tej metody jest tworzenie coraz większych grup w celu znalezienia odpowiedzi na postawiony problem. Metoda pozwala na poszerzenie wiadomości w zakresie podjętego tematu, zweryfikowanie własnych poglądów.

Materiały: Karteczki z tematem i z miejscem na zapisanie notatek, długopisy.

Czas: ok. 25 minut.

Przebieg:

1. Animator podaje temat dyskusji, łączy uczestników w pary, w których wypowiadają się na dany temat i wypracowują wspólne stanowisko.
2. Uczestnicy łączą się w grupy czteroosobowe, w których także dyskutują, wymieniają się wnioskami, skojarzeniami, jakie nasunęły się w rozmowie w parach.
3. Uczestnicy łączą się w grupy ośmioosobowe i pracują tak jak na poprzednim etapie.
4. Ostatnim etapem jest dyskusja całej grupy w kręgu i wypracowanie jednego, wspólnego wniosku na dany temat.

KOLOROWE KAPELUSZE

Celem tej metody jest rozdzielenie i uporządkowanie różnych rodzajów wypowiedzi na dany temat. Jeśli uczestnicy chcą zabrać głos, muszą zdecydować jaki charakter będzie miała ich wypowiedź.

Materiały: Kapelusze z papieru (wykonane według wzoru „napoleońskiego” w kolorach: białym, żółtym, czerwonym, zielonym, niebieskim, czarnym; kartki z wyjaśnieniami znaczeń kapeluszy.

Czas: 30-40 minut.

Przebieg:

1. Uczestnicy siadają w kręgu. Animator przedstawia wstępne propozycje do dyskusji, stawia konkretny problem, na który można spojrzeć z różnych stron, rozdaje przygotowane na piśmie główne punkty do rozmowy.
2. Na środku leżą kolorowe kapelusze. Jeśli ktoś chce zabrać głos, musi założyć na głowę wybrany kapelusz. Wtedy ma prawo głosu.
3. Każdemu z kolorowych kapeluszy jest przyporządkowany pewien rodzaj wypowiedzi. Zabierając głos, należy wypowiadać się zgodnie z kolorem kapelusza.
4. Kolory kapelusza i ich znaczenie:

BIAŁY	Fakty	Obiektywne dane, statystyki. <i>Faktem jest, że...</i>
CZERWONY	Emocje	Własne emocje związane z przedstawionymi propozycjami. <i>Cieszę się, że... Mam pewne obawy, że...</i>
ŻÓŁTY	Pozytywy	Plusy propozycji. <i>Podoba mi się... Mocnym punktem jest...</i>
CZARNY	Krytyka	Negatywne aspekty zagadnienia. <i>Słabym punktem jest... Nie jest dobrze, że...</i>
ZIELONY	Pomysły	Uzupełnienia, marzenia, twórcze propozycje. <i>Mam pomysł... Można by to uzupełnić o...</i>

NIEBIESKI	Porządkowanie	Najczęściej używany przez animatora dla organizowania procesu myślenia i używania kapeluszy. <i>Chciałbym uporządkować dyskusję... Dotychczas ustaliliśmy... Proszę o wypowiedź w żółtym kapeluszu...</i>
-----------	---------------	---

5. Uczestnicy prowadzą dyskusję, wypowiadają się, formułują określone wnioski, opinie, krytykują, wyrażają swoje pomysły.
6. Zadaniem animatora jest notowanie głównych wątków dyskusji, w celu końcowego podsumowania rozmowy.

PASJANS HIERARCHICZNY

Istotą tej metody jest dyskusja osnuta wokół układania kart, na których zapisane są wartości, postawy, okoliczności dotyczące jakiegoś zagadnienia. Jak sugeruje nazwa, celem aktywizacji jest ustalenie hierarchii wartości.

Materiały: Talie 20 kart (tyle ile jest grup), taśma dwustronna do mocowania kart na planszy, plansza (wzór poniżej)

Czas: 30-40 minut

Przebieg:

1. Animator tworzy 4-5 osobowe grupy.
2. Każda grupa otrzymuje planszę oraz talię 20 kart i rozdaje sobie karty. Każda osoba powinna mieć 4-5 kart.
3. Uczestnicy indywidualnie wybierają z otrzymanych kart jedną, która według nich zawiera najważniejszą cechę omawianego tematu. Umieszczają karty w wybranym rzędzie na planszy i uzasadniają wybór karty.
4. Kolejnym etapem jest ułożenie na planszy pozostałych kart. Jeżeli ktoś uważa, że dana karta powinna znaleźć się wyżej, gdzie nie ma już wolnych miejsc, uzasadnia swoją opinię i grupa wspólnie dokonuje decyzji o zmianach hierarchii.
5. Poszczególne grupy prezentują swoje plansze na forum, po czym animator prowokuje dyskusję na temat przedstawionych informacji.

Wzór planszy:

Temat zajęć			
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3

4	4	4	4
5	5	5	5

Przykład kart do tematu „przyjaźń”:

Troska i pomoc	Obecność	Braterskie upomnienie	Zaufanie	Wspólne dążenie do wzrostu
Podobne zainteresowania i światopogląd	Bezinteresowność	Dawanie oznak pamięci	Wierność i lojalność	Sprawianie drobnych radości na co dzień
Umiejętność słuchania	Szczerość, otwartość	Wspólne spędzanie czasu	Więź emocjonalna	Wzajemne wspieranie się
Rezygnacja z siebie, poświęcenie	Akceptacja	Umiejętność przebaczenia	Harmonia pośród różnic	Uszanowanie wolności osoby

SŁONECZKO

Metoda ta jest dobrym punktem wyjścia do dyskusji. Pozwala się skoncentrować na istotnych, kluczowych punktach tematu. Umożliwia orientację, jak w grupie rozkładają się poglądy na dany temat.

Materiały: Duża kartka papieru, małe karteczki, flamastry

Czas: ok. 20 minut

Przebieg:

1. Animator rozdaje małe kartki, na których uczestnicy wypisują hasłowo główne skojarzenie z danym tematem.
 2. Zapisane hasła uczestnicy przyczepiają na dużym arkuszu papieru, na którym na środku jest zapisany temat spotkania. Kolejne kartki dokładają do takich, które mają podobne znaczenie i treść, w formie przedłużenia promienia.
 3. Uczestnicy zapoznają się z treścią słoneczka, zwracając uwagę na treść najdłuższych promieni.
-

WĘDRUJĄCE KARTKI

Istotą tej metody jest zapisanie przemyśleń, refleksji na wędrujących swobodnie kartkach, zawierających pytania i teksty źródłowe. Metoda pozwala na zebranie wniosków na ten sam temat od różnych grup/osób (w zależności od wyboru formy pracy).

Materiały: Kartki z tekstami źródłowymi, kartki do zapisywania, duży arkusz papieru, długopisy.

Czas: 25-30 minut

Przebieg:

1. Animator dzieli uczestników na 3-4 grupy.
 2. W dostępnym miejscu leżą kartki z tekstami źródłowymi, z których przedstawiciele grup biorą dowolną. Grupa zapoznaje się z tekstem, zapisuje swoje refleksje, odnosi kartkę na miejsce i bierze kolejną. W efekcie do każdego tekstu każda grupa ma zapisaną notatkę.
 3. W ostatnim etapie przedstawiciele grup przyklejają kartki ze swoimi zapiskami do dużej kartki. Uczestnicy czytają refleksje innych grup, podsumowują, wysuwają wnioski we wspólnej dyskusji.
-

POGADANKA

Pogadanka polega na kierowaniu przez animatora rozmowy z uczestnikami, podczas której drogą pytań zarówno „wprowadzających”, jak i „zbierających” doprowadza on uczestników spotkania do właściwego pogłębienia tematu lub rozwiązania podejmowanego problemu czy zagadnienia. Metoda ta szczególnie zastosowanie ma w ramach wstępu (tzw. pogadanka wstępna) lub jako związanie całej rozmowy, podsumowanie pracy, refleksja nad omawianym tematem (pogadanka końcowa). Celem pogadanki jest zorganizowanie pracy całej grupy, zaproszenie do rozmowy wszystkich uczestników, wprowadzenie porządku wypowiedzi oraz postawienie konkretnego zadania przed grupą.

Pracując metodą pogadanki należy pamiętać, aby nie zbaczać z toru rozmowy i nie przekraczać czasu na jej przeprowadzenie

Materiały: -

Czas: 15-20 minut
